

Scrisori către un tânăr poet

RAINER MARIA RILKE

Paris, 17 februarie 1903

Mult stimat domn,
 Scrisoarea dumneavoastră mi-a ajuns abia de câteva zile. Vreau să vă mulțumesc pentru marea încredere ce mi-o acordă. Nu pot mai mult. Nu pot lua în discuție în amănunt versurile dumneavoastră, căci departe de mine orice intenție critică. Cu nimic nu ești sortit să rămâi mai departe de opera de artă decât prin cuvintele critice; rezultatul este mereu neînțelegera, mai mult sau mai puțin fericită. Lucrurile toate sunt nu pe atât de sesizabile pe cât opinia curentă ar voi de obicei să ne facă să credem; cele mai multe evenimente sunt inexprimabile, ele au loc într-o sferă care n-a fost călcată niciodată de vreun cuvânt; și mai neexprimabile decât toate sunt operele de artă; existențe enigmatice a căror viață, pe lângă a noastră care trece, durează. (...)

Întrebați dacă versurile sunt bune. Mă întrebați pe mine. Înainte ați întrebat pe alții. Le trimiteți unor reviste. Le comparați cu alte poezii și vă neliniștiți când anumite redacții vă refuză încercările. Deci (pentru că mi-ați permis a vă da sfaturi) vă rog să renunțați la toate astea. Nu faceți decât să iscodiți lumea din afară, și asta mai cu seamă acum n-ați avea voie să faceți! Nimeni nu vă poate sfătui sau ajuta. Nimeni!

Nu există decât o singură cale. Cufundați-vă în dumneavoastră înșivă. Cercetați cauza ce vă îndeamnă să scrieți; cercetați dacă această cauză își întinde rădăcinile până în locul cel mai adânc al inimii; recunoașteți, față de dumneavoastră înșivă, de-ar trebui să muriți dacă vi s-ar interzice să scrieți. Mai cu seamă asta: întrebați-vă în ora cea mai de taină a nopții: trebuie să scriu?

Răscoliți-vă după un răspuns adânc. Și dacă ar fi să sune a încuviințare, dacă aveți voie să întâmpinați această întrebare serioasă cu un simplu și răspicat „trebuie”, atunci clădiți-vă viața după această necesitate; viața trebuie să devină, până în miezul orei celei mai indiferente și minore, semn și mărturie a acestei dorințe vii.

Atunci vă apropiați de natură. Atunci încercați ca, prin om, să spuneți ce vedeți și ce trăiți și ce iubiți și ce pierdeți. Nu scrieți poezii de dragoste, ocoliți mai întâi formele prea uzuale și obișnuite: sunt cele mai dificile, căci e nevoie de o putere mare și coaptă

spre a da ceva personal acolo unde sunt cu duimul creații bune și în parte strălucite ale tradiției. De aceea salvați-vă de la motivele generale spre acelea pe care vi le oferă cotidianul dumneavoastră. Zugrăviți-vă tristețile și dorințele, gândurile trecătoare și credința într-o frumusețe – oricare ar fi ea – zugrăviți toate acestea cu o sinceritate profundă, tainică și smerită și folosiți spre a vă exprima obiectele ce vă înconjoară, imaginile viselor dumneavoastră și obiectele aducerii aminte. Dacă cotidianul dumneavoastră vi se pare prea sărac, nu-l învinuiți; învinuiți-vă pe dumneavoastră, spuneți-vă că nu sunteți destul de poet ca să-i deșteptați bogățiile, căci pentru cel ce creează nu există nici sărăcie, nici loc sărac sau indiferent. Și chiar dacă ați fi într-o pușcărie ale cărei ziduri n-ar lăsa să pătrundă în simțurile dumneavoastră niciunul din zgomotele lumii – nu v-ar rămâne, chiar și atunci, copilăria? Această de neprețuit, regească bogăție, acest tezaur al aducerilor aminte. Încercați să ridicați senzațiile cufundate în adâncul acestui trecut îndepărtat; personalitatea vi se va întări, singurătatea vi se va lărgi și va deveni o încăpere în amurg, de care va rămâne departe zgomotul celorlalți. Și dacă, din această îndreptare spre interior, din această adâncire în propria lume, vor apărea versuri, atunci nu vă veți gândi să întrebați pe cineva dacă sunt versuri bune. Nici nu veți face încercarea să interesați reviste pentru aceste lucrări; căci veți vedea în ele posesia dumneavoastră dragă și firească, o bucată și o voce a vieții dumneavoastră.

O operă de artă este bună dacă a apărut din necesitate. Originea sa dă aprecierea; alta nu există. (...) Poate însă, după coborârea în adâncul și solitudinea dumneavoastră, va trebui să renunțați la a deveni poet (ajunge, după cum vă spun, să simți că ai putea să trăiești fără să scrii, ca să nu ai voie să o faci). Chiar și atunci această reculegere nu va fi fost în zadar. De aici încolo viața dumneavoastră o să găsească în orice caz drumuri personale; și ca ele să fie bune, bogate ori largi, asta v-o doresc mai mult decât v-o pot spune. (...) Versurile pe care ați binevoit a mi le încredința cu prietenie vi le înapoiez. Și vă mulțumesc încă o dată pentru măreția și cordialitatea încrederii dumneavoastră, de care am vrut să mă fac mai vrednic decât sunt în realitate, ca străin, prin răspunsul acesta sincer.

Cu tot devotamentul și cu simpatie,
 Rainer Maria Rilke